

NATURA 2000-GEBIED: 134 REGTE HEIDE & RIELS LAAG
VERSLAG VELDBEZOEK DD. 22 SEPTEMBER 2021

Aanwezig namens Voortouwnemer: [REDACTED]
Aanwezig namens Terreinbeheerder: [REDACTED]
Overige aanwezigen Provincie: -
Datum bezoek: 22 september 2021

Doel

In het kader van het jaarlijkse PAS Veldbezoek, zoals beschreven in hoofdstuk 6 van het Programma Aanpak Stikstof, is een bezoek gebracht aan het Natura- 2000 gebied Regte Heide & Riels Laag. Doel van dit bezoek was om door middel van visuele aspecten vast te stellen of de ontwikkeling van diverse stikstofgevoelige leefgebieden en habitattypen zich ontwikkelt in de richting die is beschreven in de gebiedsanalyse en zo nodig aan te geven waar risico's liggen. Dit bezoek dient als aanvulling op de andere monitoringsactiviteiten en is geen op zichzelf staande monitoring.

In de voorbereidingsfase is in overleg met de terreinbeheerder besloten om de volgende locaties te bezoeken:

- Voortgang bekijken in de ontwikkeling van het habitatype H6410 blauwgrasland, ook kijken op percelen met potentie voor blauwgrasland met het oog op uitbreidingsdoelstelling.
- Voortgang bekijken in de ontwikkeling van het habitatype H4010A Vochtige Heide, ook kijken op de Droge Heide waar potentie ligt voor uitbreiding Vochtige Heide.
- Ontwikkeling habitatype H3130 Zwakgebufferde vennen en H3160 Zure vennen in relatie tot de overzomerende ganzen.

Bijlagen: kaart met bezochte locaties (nummers komen overeen met nummering bevindingen) en foto's

Bevindingen:

De nummering van de bevindingen komen overeen met de kaart in bijlage 1 en de foto's in bijlage 2, mits dit specifiek anders staat aangegeven.

- 1) Rondom de zwakgebufferende vennen wordt de opslag verwijderd. Door de ontwikkeling van trilveen rondom de zwakgebufferde vennen, wordt de opslag handmatig verwijderd. Dit jaar is de moeraswolfsklauw sterk uitgebreid.
- 2) Op de zwakgebufferde vennen zaten op het moment van het veldbezoek weinig ganzen, maar aan de dikke sliblaag, uitwerpselen en de hoeveelheid veren was goed te zien dat de vennen in trek zijn bij de ganzen. Het blaasjeskruid verdwijnt op dit moment in de vennen of is al in zijn geheel verdwenen. Er zijn verschillende maatregelen genomen om het gebied minder aantrekkelijk te maken voor de ganzen, maar dit heeft tot nog toe geen effect gehad.
- 3) Het maaien en afvoeren van de vochtige en droge heide lijkt goed te werken. Op de foto's 3 en 7 is goed te zien dat heide de gemaaide stroken goed kan koloniseren. Vervolgens slaagt de heide er vooralsnog ook in om pijpenstrootje te onderdrukken. Op de vochtige heide was wel goed te zien hoe droog het was. Dhr. De Jong vertelde ook dat de peilbuizen tot 1.50m volledig droog stonden, wat de kwaliteit van de vochtige heide bedreigt.
- 4) Op foto's 4 & 6 is te zien dat de drukbegrazing een positief effect heeft op een door pijpenstrootje gedomineerde heide. Voorheen kon de heide er niet doorheen komen, maar na de maatregel zijn er op veel plekken kiemplanten te zien.
- 5) De opslag wordt goed verwijderd rondom de zure vennen, maar zeker hier was de droogte problematiek goed te zien. De zure vennen staan al 3 jaar grotendeels droog. De verspreiding van de klokjesgentiaan is op dit moment tot in de vennen, waardoor ze veel kwetsbaarder worden bij heftige neerslag. Daarnaast is de vrees en verwachting dat de gentiaanblauwtjes dit jaar volledig zijn verdwenen van de Regte Heide door de droogte.
- 6) Op foto 8 staat een potentieel te vormen blauwgrasland aangegeven. Op dit moment bergt de vegetatie al veel gevlekte orchissen, waardoor het wellicht kansen kan bieden.

Conclusie

De verbetering van de kwaliteit van de droge habitattypen komt overeen met de verwachting, maar de verbetering van de kwaliteit van de vochtige habitattypen verloopt moeizamer dan verwacht. Doordat grote herstelmaatregelen voor het watersysteem nog niet genomen konden en kunnen worden, hebben de habitattypen vochtige heide en zure vennen last van de droogte. Het is duidelijk dat de overige herstelmaatregelen aanslaan, zoals de effecten van maaien/chopperen, de drukkbegrazing door schapen en het verwijderen van opslag. Echter, om te komen tot een goede kwaliteit is het opzetten van het waterpeil noodzakelijk.

Dit verslag is vastgesteld door:

.....
Handtekening

Namens:

.....
[Redacted]
[Redacted]
Beheerder

.....
(datum)

.....
Handtekening

Namens:

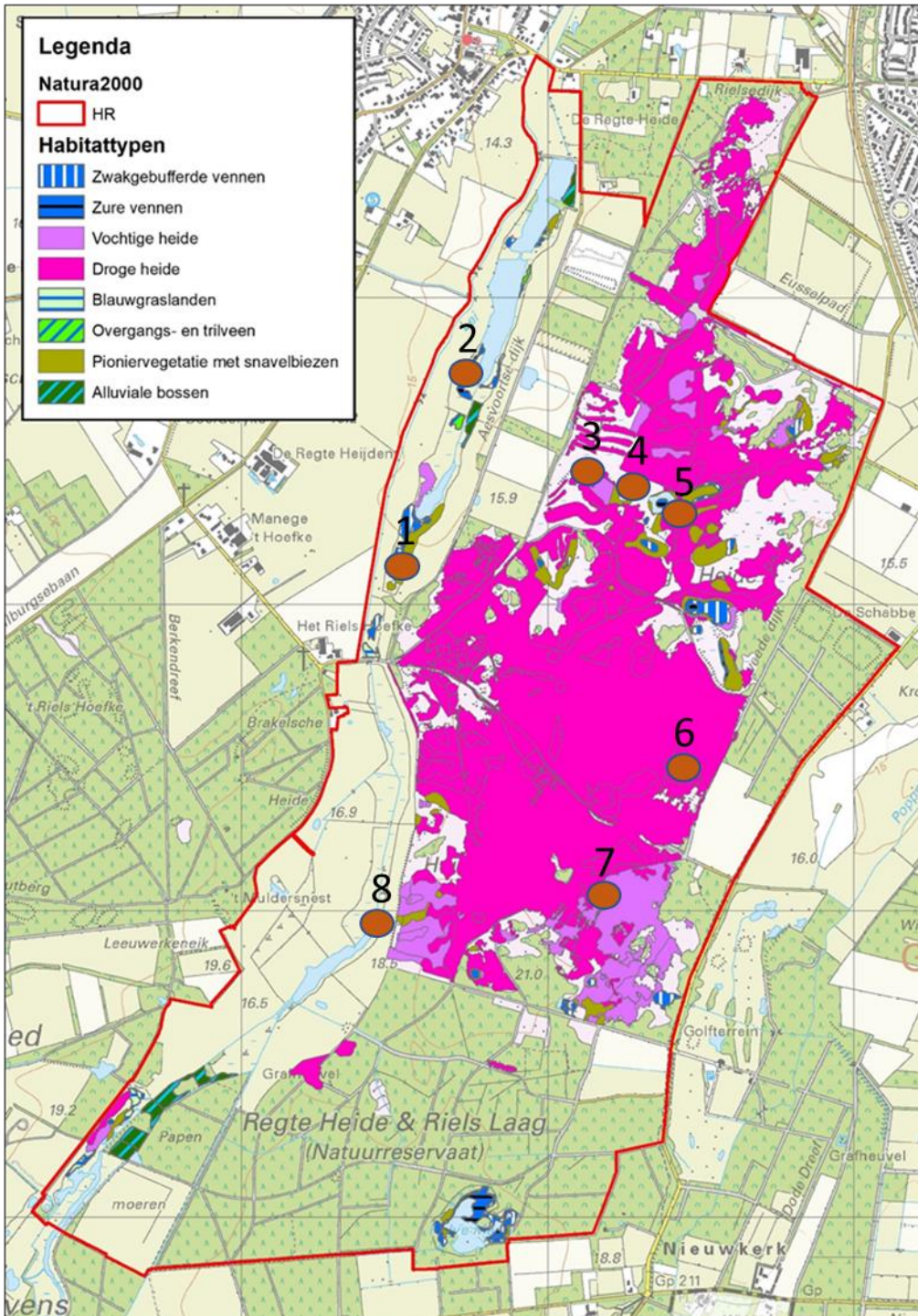
.....
[Redacted]
[Redacted]
Ecoloog

.....
(datum)

Bijsluiter bij verslag:

- *Met name de formulering goed uiteen rafelen uit wat je hebt waargenomen, en wat je duiding daarbij is. Dit moet goed omschreven worden. Je kunt geen uitspraken doen over trends, je kunt alleen weergeven wat je hebt waargenomen. Er zijn geen harde conclusies te trekken, die komen uit de overige monitoring.*
- *Aangeven waar je geweest bent.*
- *Aangeven dat het een aanvulling is op de overige monitoringsystematiek*
- *Aangeven dat alleen naar visueel waarneembare aspecten is gekeken, bij voorkeur benoemen.*
- *Ondertekening door de tijdens het veldbezoek aanwezige vertegenwoordigers van aanwezige partijen.*

Bijlage 1: Kaart met bezochte locaties

Bijlage 2: Foto's

Figuur 1: Trilveen ontwikkeling rondom zwakgebufferde vennen

Figuur 2: Zwakgebufferde vennen, ganzenproblematiek

Figuur 3: Gemaaide/gechopperde baan

Figuur 4: Dominantie door pijpenstrootje

Figuur 5: Droogte bij Zure Vennen

Figuur 6: Effect van drukbegrazing met kiemplanten heide

Figuur 7: Gemaaide banen, links 3 jaar geleden en rechts afgelopen winter

Figuur 8: Potentieel Blauwgrasland gebied